

Az USA választ, de rólunk is dönt

2024 november 05. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Az amerikai demokrácia megítélése mélyponton, Trump elnöksége az érdekünk.

Amerika ma választ – szoktuk legalábbis mondani, miközben több mint 75 millióan leadták a voksukat az el?szavazáson vagy levélben; ez még ebben a nagy országban is sok embert jelent. Sokan meg akarták el?zni

november 5-ét, ennek a folyamatnak a betet?zését, a szavazókörök el?tt – amúgy munkanapon – kígyózó sorokat.

Az Egyesült Államok választása ?skáosz, amely magában is tökéletesen alkalmas lenne a közbizalom aláásására, ha ezt a közbizalmat nem ásta volna egyébként is alá az amerikai elit m?ködése az elmúlt években, évtizedekben. Mindenesetre ugyanúgy, ahogy a republikánus szavazók jelent?s része 2020-ban nem fogadta el az eredményt, miszerint Joe Biden legy?zte Donald Trumpot, most is lesznek, akik nem tör?dnek bele a kihirdetettekbe. És ugyanúgy, ahogy a legutóbbi két elnökválasztás után, 2016-ban és 2020–21-ben is az utcára vonultak emberek, hogy levezzék a dühüket, most is akadnak majd ilyenek. Kérdés, hányan lesznek és milyen eredménnyel járnak. Mérget azért ne vegyünk rá, hogy szerdára megtudjuk, ki lesz az Egyesült Államok 47. elnöke, noha éppenséggel ez is lehetséges. Mindett?l (is) érdekes ez a „játék”.

Az eredmény az eddigi információk alapján igen szorosnak ígérkezik egy politikailag a végletekig megosztott országban. Néhány úgynevezett csatatérállamon, s?t azokon belül is pár megyén, mindösszesen talán pár ezer vagy tízezer szavazópolgáron múlhat a 346 milliós országban.

Senki nem tudja megmondani, pontosan kik lesznek ezek az emberek, s?t az ? egy részük azt sem tudja talán, hogy kedd estig elmegy-e szavazni. A választás lebonyolítása pedig olyan színvonalon zajlik, hogy például az orosz elnök egy-egy voksolás alkalmával maró gúnnyal üzen: szívesen felajánlják szakértelmüket az amerikaiaknak. Az orosz (magyar, francia stb.) felfogással ellentétben az amerikai úgy véli, minden silányabb, ami csak állami („Az okos fiúk nem a kormánynak dolgoznak”), márpedig a választást (is) az állam bonyolítja le. 2000-ben bejárták a fotók a világsajtót a választást eldönt? voksolás után bandzsító, a lyukkártyás szavazólapokat nagyítóval vizsgáló számlálóbiztosokról. Az eredményt végül a legfels?bb bíróság döntötte el George W. Bush javára.

E sorok írója 2006-ban uniós (magyar) állampolgárként, de állandó brüsszeli lakosként adta le voksát a belga helyhatósági választáson. Érint?képerny?n szavaztunk, rábökve a jelöltünkre, majd el kellett hinnünk, hogy a közzétett eredmény valóban tükrözi az akaratumkat. Egész Belgium elhitte a végszót, de ehhez hozzá kell tenni, hogy az ország politikai rendszere a megegyezésre épül. Alexander De Croo mostani kormányát is hét párt alkotja. Ugyancsak e sorok írója számlálóbiztosként tevékenykedett a 2004-es magyarországi európai választásokon egy budapesti választókörben. A minden érintett fél számára megnyugtató eredményt az biztosította, hogy hajnalban kezdtünk, a szavazóurna egész nap a szemünk el?tt volt, kés? este pedig úgy álltunk fel az asztaltól, hogy minden szavazatot egyazon nap összesítettünk, a végeredményt pedig az összes jelen lév? párt képvisel?je az aláírásával hitelesítette.

Magyarországon akkor is két párt kormányzott, ahogyan most is. Amerikában – legalábbis az elnökválasztáson – csak egyvalakinek terem babér, ezüstérmét nem osztanak. A demokrata párti Kamala Harris és a republikánus Donald Trump versengése ezért is rendkívül kiélezett. Más kérdés, hogy – amint azt 2017 és 2021 között Trump is megtapasztalhatta – az amerikai elnök sem mindenható. Nem kormányozhat úgy, mint dél-amerikai kollégái. Trump is gyakran falakba ütközött, a kongresszus és az igazságszolgáltatás falaiba. (Nem beszélve arról, hogy a saját apparátusa is szabotálta a munkáját; err?l Bob Woodward ír a magyarul Félelem címmel megjelent könyvében.)

Bár kevesebb szót ejtünk róla, de – mint minden páros évben – újraválasztják most Amerikában a teljes képvisel?házat, valamint a szenátus egyharmadát, azaz a washingtoni kongresszus több mint felét. Sem az elnöknek, sem a közéletnek nem mindegy, milyen törvényhozási er?térben kormányozhat majd Harris vagy Trump. A bírósági kinevezések pedig folyamatosan alakulnak, tovább alakítva az egyébként is átpolitizált amerikai igazságszolgáltatás politikai összetételén. Egy friss felmérés szerint az amerikaiak háromnegyede félti a demokráciát, felük pedig úgy véli, az nem képviseli a nép érdekeit. Az amerikaiak kevesebb mint egyötöde elégedett a kongresszus munkájával. Kevesebb mint felük elégedett a legfels?bb bírósággal. Egyharmaduk elégedett az ottani sajtóval, azaz beleértve a The New York Timest, a The Washington Postot, a lassan már min?síthetetlen elektronikus médiát.

A kétharmaduk tehát nem az.

Négy évtizede még fordított volt az arány. Az 1990-es évek végén állt be legutóbbi egyensúlyi állapot. A magát a demokrácia mintaállamának képzel? és a világban emiatt az esztét játszó Egyesült Államok mostanra már csak egyvalamivel büszkélkedhet: az alkotmányával, de azzal is csak az egyetemi oktatás bevezet? kurzusain. Annak alkalmazása súlyos csorbát szenved. A mostani elnökválasztási kampány múlt heti kulcsszava a „szemét” volt – emberekre vagy lakhelyükre alkalmazva. Sokat elárul e nép általános színvonaláról.

A külpolitikában mindenesetre jelentős az elnök jogkörei. Lássuk be, számunkra itt, Európa közepén, ezek a legérdekesebbek és legfontosabbak, nem pedig az, hogy mondjuk Kansas államban végre lehet-e hajtani abortuszt, vagy át kell-e hozzá buszozni Missouriba. (Találós kérdés vetélkedésre: melyik államban található Kansas City? A válasz: Missouriban.)

Onnantól kezdve, hogy Kamala Harris a gyilkosok közé sorolta Orbán Viktort, a kérdés lezárt. Harris lehet máskülönben jó nemi és etnikai szavazatmaximáló profilnak (most majd ez is eldől), de külpolitikai értelemben, ahogy az amerikai mondja, wannabe, azaz önjelölt senki. Németesen úgy is mondhatnánk, hogy nímánd.

Főnökéhez, az időközben demenssé lett és visszaléptetett Bidenhez képest is az; Harris nemhogy Vlagyimir Putyinnal, de még Trumppal sem találkozott egyáltalán az elnökjelölti vitájuk előtt. De a világpolitikát azért a kezébe venné úgy, hogy a Biden–Harris páros regnálása alatt két olyan válsággócban – az orosz érdekszférában és a Közel-Keleten – tört ki háború, és egyelőre nem látszik, hogy két, illetve egy év elteltével hogyan tudnánk megszabadulni bármelyikétől is.

Mi, Magyarországon olyan Egyesült Államokban vagyunk érdekeltek, amely ugyanúgy a saját népét, nem pedig annak önjelölt elit érdekcsoportjait helyezi az első helyre, ahogyan hazánk is teszi. Nem állomásoztat a nagykövetségi megbízatás örve alatt woke- és LMTBQ-aktivistákat, mint Biden Budapesten David Pressmant. Nem finanszíroz továbbá háttérhatalmi körök közbeiktatásával semmilyen magyarországi politikai erőt. Trump külpolitikájára a The New Yorker liberális hetilap – Harrist ajánlva – az amorális elszigetelés fogalmát aggatja. Az „a” betű ebből felesleges.

Szűcs László - www.magyarnemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD
A trianoni győzeletről tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló